La drecera

Miquel Martín i Serra
La drecera

ÀNCORA ESSENCIAL, 10

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *La drecera*
© Miquel Martín i Serra, 2020

Primera edició: juny del 2020
Primera edició en aquesta col·lecció: desembre del 2026

© de la fotografia de coberta: Adobe Stock/Sergey Lorgus
© de la il·lustració de l'interior de coberta: Adobe Stock/Marina Gorskaya
© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SL, 2026

Publicat per Edicions del Periscopi SL
info@periscopi.cat | Web: www.periscopi.cat
Facebook: www.facebook.com/Periscopi
X: x.com/Ed_Periscopi
Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola
Maquetació: Tono Cristòfol
Correcció: Miquel Saumell Santaeugènia, Andrea Rovira i Núria Saurina Eudaldo
Disseny d'interiors, de la col·lecció i de la coberta: Tono Cristòfol

ISBN: 979-13-87726-74-4
Dipòsit legal: B 21943-2026

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Amb el suport de la Diputació de Girona

Diputació de Girona

Als meus pares i al meu germà,
que m'han ensenyat tantes dreceres.

No hi ha lleure infinit sinó a la platja:
mar al davant, us lleva tot esment,
i és el seguir una vela bo i jaient
la cosa més remota d'un viatge.

L'onada acanalada, tendrament
es desfà al vostre peu, com en servatge;
us volta la llum viva del celatge
i passen núvols i batecs de vent.

I, alliberats del dubte i l'aventura,
tota poquesa i tot enyor cessat,
rebeu un pur secret de la natura

en els ulls i en el cor, de bat a bat,
l'indefinit somriure del que dura:
els canvis tot voltant la identitat.

Josep Carner, «Ajagut a la platja»

1

Era divendres i jo havia quedat amb en Llenas per anar a la vila a comprar balins, però just quan m'enfilava a la bici, la mare em va cridar i em va enviar a l'hort a buscar cebes i patates. No m'agradava gens, anar a l'hort, perquè el pare em feia arrencar les cebes a mi i llençar les patates podrides, que feien una pudor de mil dimonis, i a sobre, si trigava gaire, em deia, espavila't, que se't farà fosc. Quan ja tornava cap a casa i em pensava que podria marxar a can Llenas, la mare em va fer anar al mas Bou a buscar llet i mató, i en Pitu, només de veure'm amb aquella cara de pomes agres i la cantina a la mà, em va dir el de sempre, què, ja són aquí, els de can Fanga? I vinga riure, ell, amb aquelles dents ben tortes. Però en Pitu em queia bé, m'hi divertia, sempre m'ajudava, i un dia que per despenjar la pilota vaig trencar un vidre d'un cop de roc, s'ho va manegar perquè no em descobrissin. En tornant del mas Bou, la mare encara em va dir que anés a la botiga a comprar mantega i confitura de gerds, al rebost no en quedava cap pot i com que era la preferida de

la senyora, sempre es posava de mala lluna si no n'hi havia. Jo vaig fer morros i vaig rondinar perquè ja veia que al final en Llenas estrenaria la balinera tot sol o se n'aniria a provar-la amb l'Escudero o algú altre. Total, que la mare es va enfadar de debò i, mig cridant, em va dir, doncs ves-hi amb bicicleta, a comprar, que no et fa llei d'ànsia quan has d'anar a la vila a buscar tebeos.

Al final, la mare em va castigar sense anar a can Llenas i encara vaig tenir sort que no li va dir res al pare. Em va fer quedar a la cuina amb ella fins que els senyors van arribar al xalet. Era una cuina tan gran que hi fèiem més vida que no pas a casa i el pare sempre deia que era com l'estómac del xalet, agraïda i calenta. Jo estava a punt d'acabar el tebeo quan vaig sentir la fressa de les rodes trepitjant la grava del passeig i no me'n vaig poder estar de mirar per la finestra. No sotgis, em va renyar la mare, que encara estava ressentida amb mi, però jo vaig guaitar una estona més, de reüll, fent veure que llegia una historieta. Van aparcar els cotxes a sota les moreres i en van sortir donant cops de porta. Sempre en baixaven rient, una mica esvalotats i mudats com si anessin a una festa. M'agradava fixar-me en la roba que portaven perquè sabia que algun dia un d'aquells jerseis o un d'aquells abrics serien meus i la mare me l'apedaçaria o m'hi afegiria colzeres, i, és clar, me n'arrencaria el nom que havien cosit per dins juntament amb un escut. El senyor conduïa el cotxe negre i venia amb la senyora, tot i que ella sovint venia sola, amb el descapotable. I en Paco, el xofer, portava l'altre, el gris, aquell tan gros on anaven els fills i la *nurse*, que li deien. En Paco va aixecar el cap

i em va veure a la finestra, em va somriure i va fer el signe de victòria amb els dits, perquè era del Madrid i sempre ens preníem el pèl quan guanyava l'equip de l'altre. Llavors, encara somrient, va agafar les maletes, i els bessons van córrer escales amunt, de dret cap a la cuina, amb la *nurse* trepitjant-los els talons i cridant que es portessin com Déu mana.

Vaig sentir el ressò de passos i veus al rebedor, que ells en deien el *hall*, i després al passadís, i em va semblar que m'arribaven els seus batecs del cor, pum-pum, pum-pum. Els bessons van entrar fent gresca, junts, es veu que no sabien fer res l'un sense l'altre, i tot darrere, esverada, com si els volgués atrapar, la *nurse*, i encara més enrere en Lolo, el germà gran. Tots tres germans feien la mateixa olor de roba neta i acabada de planxar, de colònia cara i d'aquella crema que anunciaven a la tele. Van petonejar la mare i li van preguntar què hi havia per sopar. Hi hagués el que hi hagués, sempre deien, *qué rico* i *delicioso*. Quan em trobaven a la cuina, llegint en un racó assegut en un tamboret, em deien, *hola, ¿qué tal?* i *hasta luego*, i sovint destapaven les cassoles dels fogons o xafardejaven els armaris i el rebost i picaven alguna cosa. A vegades, en Lolo s'allargava una mica i em donava més conversa i potser em preguntava què llegia, però es notava que ho feia per quedar bé, sobretot amb la mare, i que no li interessava gens ni mica res del que jo li pogués dir.

Llavors marxaven a les seves habitacions, cada una d'un color diferent, amb les parets com de vellut, per on m'agradava passar la mà, molt a poc a poc, perquè era

suau com el pèl dels xais del mas Bou i feia pessigolles a la punta dels dits. El pare em va explicar una vegada que aquell paper de paret costava un ronyó i que l'havia col·locat una empresa estrangera perquè aquí es veu que no es fabricava. En un racó, hi tenien una llar de foc, petita però preciosa, tota de pedra, que el pare encenia unes hores abans, els dies de molta fred, i a l'altra banda un llit gros que la mare els obria cada nit quan hi anava per deixar-los un got d'aigua i un tovalló a la tauleta. La *nurse*, en canvi, que li deien Miss Jenkins, dormia a la banda del servei i la seva habitació era com un cop de puny i donava a un celobert, sense llar ni res, només amb una estufa elèctrica.

El senyor sempre parlava amb el pare tot just arribar i a mi em deia que m'havia estirat, i això em feia content i em feia sentir gran, però la seva presència m'imposava molt i mai sabia seguir-li la conversa. A vegades el pare li ensenyava l'hort i el jardí, molt cofoi, i el senyor, com si tingués pressa, anava dient, molt bé, Mateu, molt bé, si li cal res truqui al despatx i s'entengui amb en Noguera. Jo no l'havia vist mai, en Noguera, però el pare sempre deia que era la mà dreta del senyor i que, quan hi havia algun problema o necessitàvem res, havíem de parlar de seguida amb ell. Recordo que una vegada se'ns va espatllar la rentadora i el pare va trucar al despatx per demanar-li un avançament, però no sé pas si se'n va sortir, perquè va estar molts de dies rondinant i de mala lluna. La senyora no em deia gran cosa, els pares sempre comentaven que era més eixuta, però a vegades em duia unes xocolatines de l'estranger que eren com miniatures de

les rajoles i n'hi havia de molts de gustos. La mare i ella es trobaven a la cuina i feien una llista de tot el que s'havia de fer i de comprar, però moltes vegades la senyora es queixava que tenia mal de cap o que estava molt cansada i acabava dient, vostè mateixa, Antònia, vostè mateixa, faci, faci. Jo no entenia de què podia estar tan cansada, perquè només la veia llegir, parar el sol i sortir amb les amigues. Llavors em venia al cap allò que sempre deia el pare, els rics ens paguen perquè els servim, no pas perquè els entenguem.